

Γεώργιος Σουρῆς
Ἐκ φωτογραφίας τοῦ κ. Π. Στεφάνου.

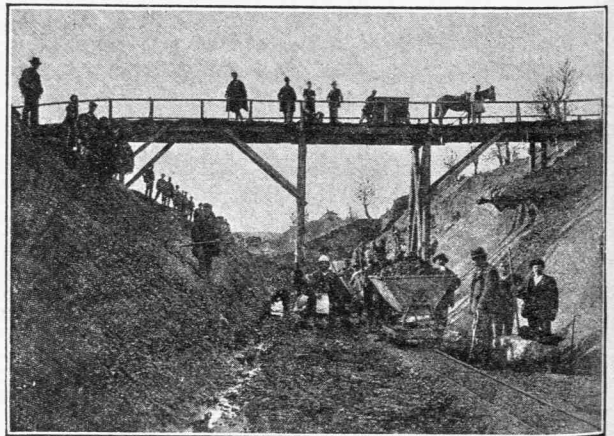
ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΜΑΣ

Ἐκ τῶν μᾶλλον διαδεδομένων ἐν Ἑλλάδι βιβλίων εἶνε τὰ Ἡμερολόγια. Ὁ κοινὸς λαὸς ἀγοράζει τὸν Καζαμίαν του· ὁ ἀνεπτυγμένος ἀγοράζει τὸ Ἡμερολόγιόν του. Τὸ πρῶτον εἶνε ἐξέλιξις τοῦ δευτέρου· ἐξέλιξις ὀλίγων ταχεῖα ἴσως, ἀλλὰ φυσικὴ καὶ εὐεξήγητος. Τὸ βιβλιάριον ἔγεινε βιβλίον καὶ κατόπιν τόμος ὀγκώδης. Καὶ ἔμεινε μὲν τὸ σεληνοδρόμιον καὶ τὸ μηνολόγιον εἰς ὅλα ὅμοιον, στερεότυπον, ἐπίσης ἀναγκαῖον, ἀλλὰ βαθμηδὸν αἱ τερατώδεις προφητεῖαι τοῦ διασήμου Καζαμία ἢ ἐτράπησαν ἐπὶ τὸ σατυρικώτερον ἢ ἐξηφρανίσθησαν. Τὰ ὀλίγα ἀνέκδοτα καὶ τὰ πομπῶδη πατριωτικὰ ποιήματα τοῦ παραρτήματός του διεδέχθη ὕλη φιλολογικαυτῶρα, μᾶλλον ἐπιμελημένη, ἄφρονος, τὰς δὲ χονδροειδεῖς ξυλογραφίας τέχνη ὅπως οὐκ εὐπρόσωπος. Σήμερον τὰ Ἡμερολόγια ἀποτελοῦν παρ' ἡμῖν ἰδιαιτέρον ὅλως εἶδος δημοσιευμάτων καὶ καθαυτὸ νεοελληνικόν. Εἶνε ἐν εἶδος ἐτησίων περιοδικῶν, εἰκονογραφημένων, γενικῶν, ἐγκυκλοπαιδικῶν, ἐκδιδόμενων μετὰ κομψότητος καὶ φιλοκαλίας ἕνα ἢ δύο μῆνας πρὸ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Καὶ δὲν εἶνε ὀλίγα τὰ μέχρι τοῦδε ἀναφανέντα: Τὸ Ἀθηναϊκὸν Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Κορομηλά, τὸ Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Ἀσωπίου, ἡ Ποικίλη Στοὰ τοῦ κ. Ἀρσένη, τὸ Ἐτήσιον Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου, τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Φωτιάδου, ἡ Προόδος, τὸ Ἡμερολόγιον τῶν Φοιτητῶν, τὸ Βυζαντινὸν Ἡμερολόγιον, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν καὶ τὸ Ἐθνικόν, τὸ ἄλλοτε ἐκδιδόμενον ἐν Πικρσίσις. Ἐκ τούτων ἄλλα μὲν ἔπαυσαν, ἄλλα δὲ ἐξακολουθοῦν ἔτι ἐκδιδόμενα.

Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι μεταξὺ τῶν γιλιᾶδων αὐτῶν σελίδων ὑπάρχουν καὶ πολλαὶ ἀξιανάγνωστοι, γεγραμμέναι ὑπὸ κλάμων δοκίμων. Ἀλλὰ γενικῶς τὰ

Ἡμερολόγια χαρακτηρίζει ἀμέλεια περὶ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὕλης καὶ πνεῦμα κερδοσκοπικόν. Ἐκ τῶν συνεργατῶν αὐτῶν οἱ περισσότεροι εἶνε ἄγνωστοι καὶ ἀρχαῖοι ἢ φιλόδοξοι πληρόντες δι' ἀγορᾶς ἀντιτύπων ἢ στρατολογήσεως συνδρομητῶν τὴν καταχώρισιν τῶν ἔργων των, τὸσφ δὲ συχνὰ εἶνε παρ' αὐτοῖς τὰ ἀσχημίζοντα τὴν κατὰ τὸ ἐνὸν σύνθεσιν των πρωτόλεια — ἢ τὴν παρασκευὴν των κατὰ τὴν φράσιν ἐνὸς ἐκδότου, — ὥστε δικαίως ἐλέχθη περὶ τῶν Ἡμερολογίων μας ὅτι εἶνε τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα τῆς φιλολογίας, τὰ φιλοξενούτα ἀδικροίτως καλοῦς καὶ κακοῦς, ἀξίους καὶ ἀναξίους, ἀπὸ τῶν ζώντων μέχρι τῶν νεκρῶν, τῶν ὁποίων δημοσιεύονται ἐπίσης καὶ βιογραφίαι. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα ἐκπροσωποῦν τὴν φιλογικὴν τοῦ τόπου κίνησιν. Οἱ ἔξω Ἕλληνες μάλιστα, οἱ ἀγνοοῦντες τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ σχεδὸν μόνον Ἡμερολόγια ἀγοράζοντες δὲν εἶνε δυνατόν νὰ σχηματίσωσι περὶ αὐτῆς καθαρὰν ἰδέαν. Καὶ εἶνε μὲν πολλάκις κομψῶς τυπωμένον τὸ βιβλίον, χρυσόδετον, ἐπὶ καλοῦ χαρτοῦ, μὲ εἰκόνας εὐρωπαϊκᾶς, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον του εἶνε τὸσφ πτωχὸν καὶ ἀχαρακτήριστον, ὥστε δὲν ἀρκεῖ νὰ τὸ σώσῃ ἡ ἐξωτερικὴ λαμπρότης, τὴν ὁποίαν ἀρχίζει κανεὶς καὶ νὰ λυπηταί.

Ὁ διευθυντὴς τῆς Ἐστίας καὶ ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς Ἐστίας οἱ ἰδρύντες φέτος νέον Ἡμερολόγιον εἰκονογραφημένον διετήρησαν μὲν τὸν τύπον τοῦ Ἡμερολογίου κατὰ τὴν τελειοτέραν αὐτοῦ ἀνέλιξιν, κατώρθωσαν δὲ νὰ συμπληρώσουν ὅλας τῶν ἄλλων τὰς ἐλλείψεις. Ἐξέδωκαν ἐν βιβλίον καλοτυπωμένον, καλλιτεχνικόν, ὀγκώδες, εὐθηνόν, εὐσυνειδήτων, ὠφέλιμον συγχρόνως καὶ τεργνόν. Ὑπὸ φιλογικὴν ἐποψιν εἶνε ἀναντιρρήτως

Σιδηρόδρομος Λαρίσης:

Μεθμβρινὴ διατομὴ ἐπὶ τῆς Ὁρθουός.

ἀσύγκριτον. Ὡς ἐτήσιον περιοδικὸν δημοσίευμα ἀποτελεῖ κατὰ τὴν φράσιν ἐνὸς λογίου μας εἶδος δορυφόρου τῆς Ἐστίας, ἐξ αὐτῆς δανειζομένου τὸ φῶς του. Πράγματι δὲ ὁ κύκλος τῶν συνεργατῶν του εἶνε ὁ αὐτὸς εὐρὺς ἅμα καὶ ἐκλεκτός κύκλος τῶν συνεργατῶν τῆς Ἐστίας. Δὲν θὰ περιαιτολογῆσωμεν δὲ — ὁ γράφων, τοῦλάχιστον, διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον εἰμφορεῖ νὰ ἐξαιρέσῃ τὸν ἑαυτὸν του, — ἐὰν εἴπωμεν ὅτι μόνον